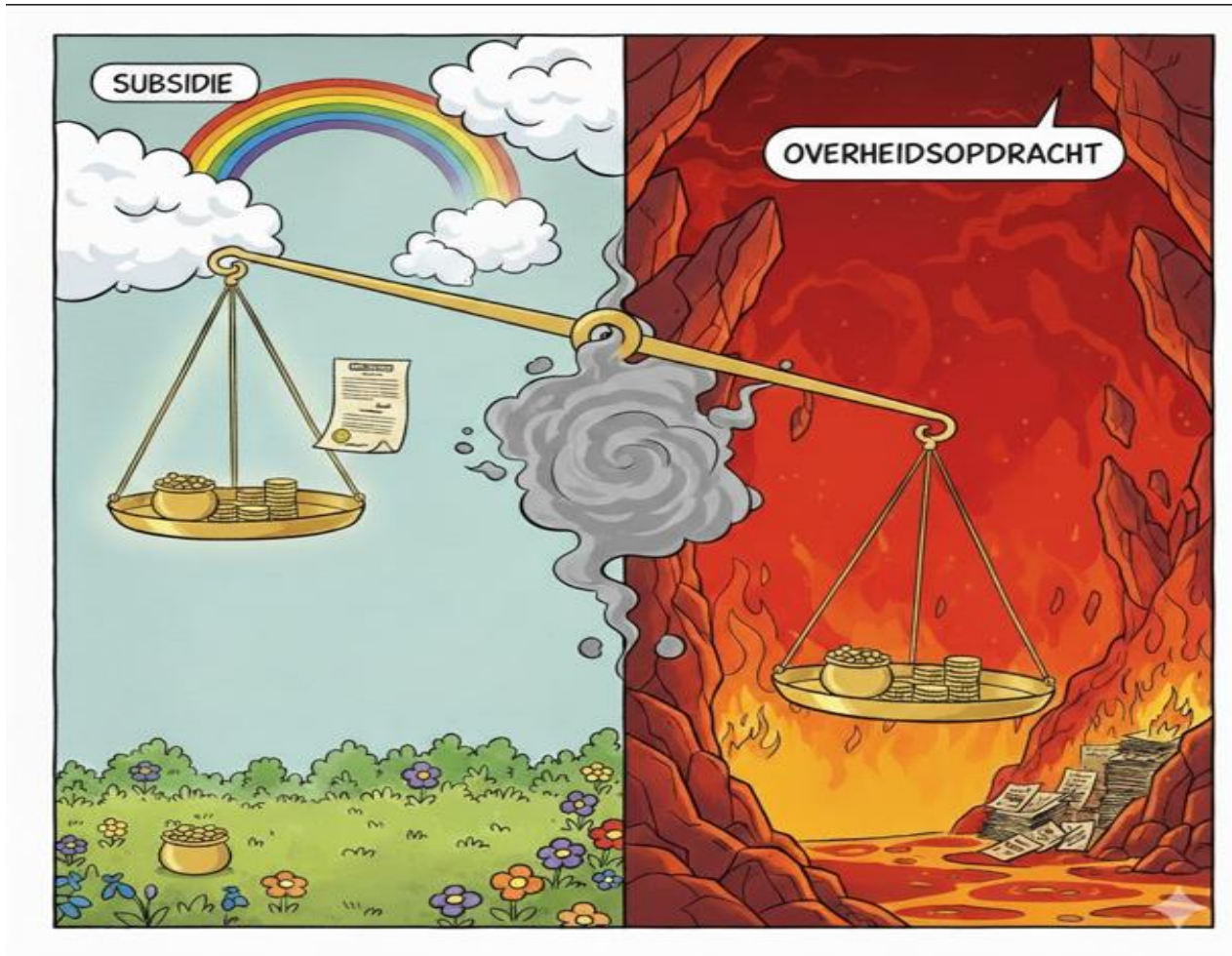

Subsidie & overheidsopdracht, een kwestie van keuze ?

TERUG NAAR DE BRON...DE VCO

- Overheidsopdrachten
- Subsidies
 - *Toelagen (subsidies aan entiteiten die tot de Vlaamse deelstaatoverheid behoren)*
 - *Dotaties (subsidies aan Vlaams Parlement, parlementaire instellingen en de VGC)*
- *Giften*
- *Prijzen*

TERUG NAAR DE BRON...DE VCO

- **VCO trekt scherpe lijn tussen subsidie en OHOP**

Subsidie = “Elke vorm van financiële ondersteuning, ongeacht de benaming en vorm ervan, en met inbegrip van de voorschotten die zonder interest teruggevorderd kunnen worden, die als kapitaal- of inkomensoverdracht wordt verstrekt door een entiteit die tot de Vlaamse deelstaatoverheid behoort, voor een activiteit die het algemeen belang dient, met uitsluiting van de prijzen, giften en dotaties, alsook van de kapitaal- of inkomensoverdrachten die de tegenprestatie uitmaken van een werk of goed dat, of een levering of dienst die een derde aan die overheid heeft verstrekt;” (art. 2, 34° VCO)

- **Subsidie = restcategorie:** alle betalingen door de Vlaamse overheid die geen overheidsopdracht (of prijs, gift of dotatie) zijn, vallen onder de noemer van subsidies

TERUG NAAR DE BRON...DE VCO

In beginsel geen vrije keuze voor de Vlaamse overheid...met name omdat overheidsopdracht een Europees gedefinieerd begrip is

Is er dan toch geen enkele manoeuvreer-ruimte...?

Natuurlijk wel...3 invalshoeken

Bekeken vanuit de
wezenkenmerken

Bekeken vanuit de
gevolgen

Bekeken vanuit
effectiviteit

INVALSHOEK 1 – WEZENSKENMERKEN

RvS en de pre-natale screening (nr. 262.104 van 23 januari 2025)

Essentiële vragen voor kwalificatie

Is er een schriftelijke
overeenkomst?

Is er sprake van een
bezwarende titel?

Is er een tegenprestatie
voor de betaling?

Overheidsopdracht : focus op "eigen economisch voordeel" overheid bij de uitvoering

Subsidie : de focus ligt op realisatie in het algemeen belang

INDICATOREN

1. Is betaalde bedrag enkel vergoeding (deels) van de Kosten
2. Is de uitvoering afdwingbaar of enkel terugvordering subsidie
3. Vermindert het patrimonium van de overheid of komt er een werk, levering of dienst in de plaats waarover de overheid kan beschikken
4. Is er reglementaire verplichting voor de overheid om de activiteit te realiseren (vs. RvS Multipharma nr. 255,549)

INVALSHOEK 2 – GEVOLGEN

Motivering

Verantwoorden
waarom (gekozen is
voor) subsidie of
overheidsopdracht

Fiscale risico's
BTW-behandeling

Sancties
Boetes / inhouding

Staatssteun

Rechtsbescherming
Grote verschillen in
controleregels en
gerechtelijke
procedures

Bevragingsplicht ?

...

INVALSHOEK 3 – GESCHIKTHEID INSTRUMENT

Subsidie

- Minder controle op de uitvoering
- Enkel kosten en vaak ook maar deels
- Enkel terugvordering subsidies
- Meer ruimte voor eigen initiatief en innovatie
- ...

Overheidsopdracht

- Controle en eigenaar van de resultaten
- Kost + winstmarge + BTW !
- Uitvoering afdwingbaar
- Minder ruimte voor innovatie en flexibiliteit
- ...

CASUS LEERPUNT – PRECIES IN DE ‘GRIJZE ZONE’

Van in het begin al opmerkelijke structuur :
combinatie van subsidie aan Leerpunt met
verplichting om overheidsopdracht te organiseren
voor overgrote deel van bedrag van de subsidie

Na de herstructurering zijn er zowel indicaties pro
subsidie als pro OHOP

CASUS LEERPUNT – PRECIES IN DE ‘GRIJZE ZONE’

Pro subsidie :

- **Uitvoering lijkt niet in rechte te kunnen worden afgedwongen**
- **(Volledige ?) vergoeding personeels- en werkingskosten (geen overhead/winst)**
- **Geen reglementaire verplichting voor de VO om het project inspiratiescholen sowieso te realiseren**

Pro overheidsopdracht :

- **Heel concrete resultaatsverbintenissen en sanctie-achtige bepalingen (% inhouding per niet behaalde resultaatsverbintenis)**
- **Eerdere opzet**
- **Vrije beschikking over het eindverslag en ontwikkelde instrumentarium door de VO**

CASUS LEERPUNT – PRECIES IN DE ‘GRIJZE ZONE’

Moeilijk te voorspellen hoe de rechtspraak hierover zou oordelen

Opletten voor de juridische risico's die eruit voortvloeien !

- **Bevragingsplicht ?**
- **BTW behandeling**
- ...

ENKELE AANBEVELINGEN

Vermijd te verregaande “combinaties” van subsidies + overheidsopdracht

Vermijd een ‘switch’

Motiveer de keuze voor subsidie of OHOP zeer grondig, vooral in de “grijze zones”

Vermijd waar mogelijk kenmerken die de kwalificatie kunnen doen kantelen

- Verregaand initiatief bij de overheid
- (Exclusieve) gebruiks- of eigendomsrechten bij de overheid
- Verregaande detaillering verbintenissen en contractualisering
- Uitgebreid sanctie-apparaat

Informeren en opleiden !

- Interne richtlijnen & regelmatig updaten
- Interne opleidingen